



ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

№ 72 (17.950).

28 март 1981 йил, шанба

Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз

ЗАРБДОР МЕХНАТИМИЗ— БЕШ ЙИЛЛИККА!

СЎЗ — ХЎЖАЛИК РАЎБАРЛАРИГА

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ— АСОСИЙ ВАЗИФА

Ўзбекистонимиз «оқ олтин» ўлкаси! Қишлоқ меҳнатчилари шаҳарлик биродарлари ёрдамида пахта етиштиришни йилдан йилга кўпайтиришда, енгил саноатнинг ҳам ашёга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондор моқчилар, Шунинг қувончли ки, мамлакатимиз ҳалқ хўжалигининг жузла кўп тармақларида пахта маҳсулотлари ўзининг муносиб ўрнини эгалламоқда. Шунинг учун ҳам КПСС XXVI съезди республикамизда ўн биринчи беш йилликнинг ҳар йилида 5,9 миллион тонна пахта, шу жумладан 400—420 минг тонна ипак пахта тайёрлаш вазифасини кўп тартибга қўйди. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун барча ишбилмолларга эғамис, Сўзининг исботи учун мисоллар келтирмаган.

Колхозимиз ўнбирчи беш йилликнинг якуловчи босқичи — 1980 йилда ҳар гектар ердан 46,1 центнердан пахта етиштириш, яъни хирмон саноат 6—7 минг тоннага етди. Ваҳодонки, беш йиллик бошида 4 минг тонна атрофида пахта тайёрланар эди, холос. Ошкора айтиш керак, ҳосилдорликда ҳақиқатда тутилган қўнғига қўтарилаётганимиз йил, Тўғри, колхозимиз районда илгўр, автоном республикамизда олдинги ўринлардан бирига турди. Лекин республикамизда 55—60 центнердан пахта хирмони кўтарган колхозлар, совхозлар кўп-кў! Биз ана шу илгўрларга тенгшаймоғимиз керак. Бу пахтакорларимизнинг қўлидан келадиган нш.

Ҳосилдорликни кўтариш омилиларини ишлардан иборат? Меҳнат, фойда бунёдкорлик меҳнатидир. Меҳнат билан қўлларини посиснақ таъдорлар, бос-бўстолларга айлантиришимиз, демократик синдорликнинг кўтарилиши, меҳнатчиларнинг ҳақи оширишимиз мумкин. 1981 йилда гектардан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришни кўзда тутишимиз.

Ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтариш, хирмон қил сўғурталик оқолини билан биттайдан нш «масалани» яхши билганимиз. Пахтачиликда агротехника тадбирларини амалга ошириш юқори ҳосилга мустаҳкам замин яратиб беради, кеннингиз эса ҳосилнинг бир қисми қўлдан бой берилди дегани. Биз шунинг ҳисобига олиб, чигитини энг қўлай ғўр-сатларда етиштириш режалаш олдик.

Мутахассислар, механизаторлар, бригада бошлиқлари билан маслаҳатлашдик, ва шундай қарорга келдик: 1,290 гектар майдонга бир ҳафтада чигит екамиз, гектарларнинг тўла бўлишини таъминлаймиз, муваққат сўғуртиш шохобчалари, уватлар, марзалар, дарахтларнинг тарларини ҳам экинзорларга айлантирамиз, бир парча ери

Оймиҳон КАМОЛОВА,
Қорақалпоғистон АССР,
Амударё районидаги
Круская номи колхоз
раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Жазоир Миллий озодлик фронтини партизанининг таклифи билан бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзолари ва делегат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси 26 март кунин Ватанига жўнаб кетди. Делегация шу кунгик Москвага қайтиб келди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзолари қабул қилди. КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари кутиб олди.

Кутиб олувчилар орасида ИХДРнинг ССРдаги муваққат ишлар вақили А. Амран бора эди. (ТАСС).

ЧИГИТ ЭКИШ ҚИЗГИН АГРЕГАТЛАР ДАЛАДА

Эрта эккан хирмон қиллар, кечга қолган армон қиллар, деган нақдга амал қилмаган «Октябрь 50 йиллик» совхозининг азамат пахтакорлари чигит екишни авиалдириб юбордилар. Совхознинг мавжуд 30 та чигит экиш агрегати далада олиб чиқилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муллар Барноева бошлиқ учинчи бўлинмиришкорлари съездалар йилида ҳар гектар ердан 65 центнердан ҳосил олиш учун кураш бошладилар. Бўлим механизаторлари чигит екишда Ромитан районида пешқадамлик қилмоқдалар. Шунингдек, Ўзбекистон

Компартияси XX съезди делегати У. Олтинова, Г. Муродов, Ф. Барноев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда чигит экиш ипатволиклар методи асосида олиб бориладди. Т. Гадов, Ш. Зокиров, Н. Ниезов сингари меҳнатсевар механизатор ва селлачилар ҳар кун нормадаги 5 гектар ўрнига 10-12 гектар ерга барака уруги қадашмоқда.

Агротехника жиҳатидан яхши тайёрланган майдонларга чигит билан бера маҳаллий ўғит ва гербицил ҳам олиб кетиладди. Бу тадбир ғўза ниҳолларининг соғлом, бехатар ўсишини таъминлайди.

ИНКУБАТОРИЯЛАРДА ҚУРТ УРУГИ

Пилла—бойлигимиз

Сурхондарё пиллачилари янги мавсумини ўтган йилдагидан икки ҳафта илгари бошладилар. Термиз, Ангор ва областнинг бошқа жанубий районларидаги колхоз ва совхозларнинг инкубаторияларида дастлабки минг кўти қурт уруги чиқариламоқда. Қиш оятдан ташқари иссиқ келганлиги ва баҳор эрта бошланганлиги, тўт дарахтларнинг барглари эрта чиққанлиги натижада ишлар анча барвақт бошланди. Тўт баргларининг кўтарилиши қурт уругини жонлантириш мўддатини белгилаб беради. Бу йил областда 19 минг кўти қурт уруги, ўтган йилдагига қараганда 500 кўти кўп қўрилади. 190 та инкубатория ишга таъин қилиб қўйилди, 17 минг пиллачилик зеноси ташкил этилди. Пиллачилик бригадалари ва зеносларнинг бошлиқлари қайта тайёрланди. Озуғи етарли бўлиши учун тўт қўнчалари алоҳида парвартиш қилинмоқда. Бу йил «Барак-82» препаратидан кенг фойдаланилади. Бу эса ипак қуртларига бериладиган тўт баргининг тўғилмишини анча яхшилайди.

ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК ТўЛҚИНИДА

СИФАТЛИ
МАҲСУЛОТЛАР
ТАЙЁРЛАЙМИЗ!

Маргилондаги «Атлас» аврига газламалар ишлаб чиқариш бирилмаси коллективининг «қизил шанбалик» дастури ани шундай. Улар Ферғона областдаги бирилчилар қатори мосқалликда таъдорларнинг кенг қўлаб-қувватландилар. Меҳнат байрами кунини энг юқори унушдорликка эришилди. КПСС XXVI съезди делегати, тўғрисида М. Қорабоев шу кунин рекорд иш унушига эришиш мажбуриятини олди. Шанбалик кунин партия ақумани делегати уч станок

ўрнига 7 тўқув станогиди ишлайди.

Шанбаликда қорхонанинг 5 мингдан кўпроқ коллектив иштирок этади.

ТЕЖАЛГАН ЕНИЛГИ ҲИСОБГА

Тошкент ГРЭСи нуричилари ленинча шанбаликка тайёрлар қўриб, тежамкорликни кун сайин кўпайтиришмоқда. 18 апрель кунин 18 миллион киловатт-соат электр энергияси, шу жумладан қанда 5 миллион киловатт-соат энергияси тежамланган қишги ҳисобига ҳисоб қилиш бўтун коллективнинг мақсади. Бунинг учун қанда 3 минг тонна қиш

ғини тежаш керак. Ҳозирги вақтда бўтун диққат эътибор ана шунга қаратилган.

Тошкент ГРЭСи коллектив шанбаликка ишлаб тоған маблагини ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказди.

ПАХТА ТОЗАЛОВЧИЛАР АҲДИ

Термиз пахта тозалаш заводининг ишчи-хизматчилари 300 кунин ишбилмолликка қатнашди. Шу кунин ишбилмоллик чигитнинг бригадаси ишлаб, ишчилка толали пахта навидан 40 тонна олий навали тўғима тайёрландилар. Маҳсулотнинг бир қис

ми тежалган хом ашёдан олинди.

Айни пайтда завод территориясини ҳамда тайёрлов дунтиларини ободонлаштириш ва қўламадорлаштириш ишлари олиб борилади.

МЕХАНИЗАТОРЛАР РЕЖАСИ

«Амуобуҳарақаналстрой» бошқармасига қарашли Қоракўл механизациялашган кўма колоннасида ленинча меҳнат байрамига пухта тайёрлар қўрилади. Н. Чориев бошчилигидаги бўла дозирчилар экиш ва Т. Чориев етакчилигидаги экинаторлар бригадаси шу кунин ишбилмол қилинган йилдаги ҳисобига ишлайди. Ишчилка норма иш бажарилади. Комсомол-биллар бригадалари янги канал трассасида ер қаниш ишларини олиб борилади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ ЎРТА ЧИРИҚ РАЙОН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИ МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МЎҚОФЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қолхоз ва совхозларини инженерлик-техника ҳамда ишлаб чиқариш таъминоти соҳасида ўнбирчи беш йиллик планларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун Тошкент област қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти Ўрта Чирик район ишлаб чиқариш бирилмаси Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мўқофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Москва, Кремль. 1981 йил 26 март.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЯНГИЎЛ РАЙОНИДАГИ «КОМУНИЗМ» КОЛХОЗИНИ МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МЎҚОФЛАШ ТЎҒРИСИДА

Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан ўнбирчи беш йиллик планларини бажаришда эришган ютуқлари учун Тошкент област Янгийўл райониди «Коммунизм» колхозини Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мўқофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Москва, Кремль. 1981 йил 26 март.

Фармонлар СССР Олий Советининг «Ведомостларида» ва област матбуотида эълон қилинади.

Ушунинг беш йиллик топишриқларини ва социалистик мажбуриятларини муваффа



Нурота районининг «Олтинсой» совхозиди қўлашлиқ қишнинг паллага кирди. Бу йил совхоз ишчилари мавжуд совлиқларнинг ҳар юз бошидан 149 тадан кўзи олиш мажбуриятини олишган. Суратда: хўжаликнинг учинчи бўлимига қарашли отар-нинг бош қўлини Қувондиқ Шунуров. Бу йилгўр бош қўли 92 отариди 570 бош тўқилиш парвартиш қилиб, биринчи йилгўр юз бошидан 120 тадан кўзи олмоқда.

Т. Норкулов, фотоси.

Я И Л О В И Л Г О Р Л А Р И

Ташаббускор Форинш район чорвадорлари КПСС XXVI съезди қарорларидан руҳланиб ўн биринчи беш йилликда қўйлар туғи сонини бир ярим барабар, туғи етиштиришни уч барабар кўпайтиришга эришини учун курашмоқдалар. Бугун йилловларнинг файзи ўзгача. Йиллов баҳодирлари қўлашлиқ мавсумини туғи ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари қўлашлиқ юзасиди қўйларни белгилаш тадбирлар асосида ўтказмоқдалар.

Тўлабўй йилловиди қўйловларнинг қўвончи «Сенс» йилида Халқлар Дўстлиги ордени билан мўқофотланган Асил Қўнишев бошлиқ отар қўвонлари Киров номи наслчилик хўжаликида энг юқори қўрсаткичга эришмоқда. Отарда 750 бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 200 тадан кўзи олиш, ҳар бир совлиқ ҳисобига биттадан кўзи қолдириш ва давлатга 750 донна сифатли тери топишриш учун кураш давом этаётган.

Фермаларо таъсис этилган 150 сўм пул мўқоти Холбек Хўнақулов бошлиқ 5-бўлимига берилди. Бўлим қўнчалари 6073 совлиқнинг ҳар 100 бошидан 201 тадан кўзи олишга эришмоқдалар. Совхозининг Ўзбекистон ССР-мўқоти.

Райондаги Илчй номи, «Чинқўртган», «Форинш» совхозларида ҳам қўлашлиқ кун сайин қишлаймоқда.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» муҳбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН!

СОВЕТ — МОНГОЛИЯ КОСМИК ЭКИПАЖИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

МОСКВА. 26 март. (ТАСС муҳбири Н. Железов). Совет — Монголия бирилшган экинчиларини аъзолари шу кунларда орийтада олиб бораётган космик вахта икки соатга тўғайилди. Ушунинг бошқариш марказига келган советлиқ мамлакатлар муҳбирларининг айтишмасларига биноан, бўтун космонавтарлар афрда матбуот нақиллари билан учрашдилар.

Бошқариш марказининг катта телевизион экраниди ўртоволон ақил космонавтарларни кўради. Уларнинг ҳаммаси битта стол даврида жойлашган. Стаңдийнинг деворида СССР ва Монголия герблари, Л. И. Брежнев ва Ю. Цеденбал ўртоқларининг портретлари турибди.

Матбуот конференциясида Мончама ва ТАСС асгилларининг муҳбирлари биринчи саволи бердилар:

— Сиз бешчада қишга устидан учиб ўтисиз. Дунининг ҳамма ҳақларига қандай сўзлар билан мўқофот қилишни хоҳлардингиз?

— Еримизни илк бор кўрдик. — деди Ж. Гуррача, — илломинаторга қарашли биланок гўт тўғилганини кетамиз. Планетамизни экинлай тўрт миллирдан кишидан иборат катта космик кетар.

«Совет-39» космосининг экинчилари В. Жонисов билан И. Гуррачадан улар Ушунинг қандай ҳис эътироф қилишларини, стаңдийнинг ағаларини еки меҳмонлари, деб биланетганиларини сўрадилар.

— Биз дарров ишга кириш кетамиз. — деб жавоб берди монгол космонавти. — Бизини бу ерда ораниб қўйиш, шунинг учун ҳам экспериментларга тайарлар қўришга бирон соат ҳам вақт сарфланмади.

«Совет-39» космосининг экинчилари В. Жонисов билан И. Гуррачадан улар Ушунинг қандай ҳис эътироф қилишларини, стаңдийнинг ағаларини еки меҳмонлари, деб биланетганиларини сўрадилар.

— Сиз бешчада қишга устидан учиб ўтисиз. Дунининг ҳамма ҳақларига қандай сўзлар билан мўқофот қилишни хоҳлардингиз?

— Еримизни илк бор кўрдик. — деди Ж. Гуррача, — илломинаторга қарашли биланок гўт тўғилганини кетамиз. Планетамизни экинлай тўрт миллирдан кишидан иборат катта космик кетар.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Москва, Кремль. 1981 йил 26 март.

Фармон СССР Олий Советининг «Ведомостларида» ва област матбуотида эълон қилинади.

Ушунинг беш йиллик топишриқларини ва социалистик мажбуриятларини муваффа

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ-ҲАЁТГА!

ИПАК ПАХТА ИСТИҚБОЛИ

Сурхон воҳаси ипак пахтаси билан машғур. КПСС XXVI съездида ипак пахта етиштиришни янада кўпайтириш ҳақида гап боргани ҳақ бекиз эмас. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси, атоқли пахта ва давлат арбоби Л. И. Брежневнинг марказий Комитети номидан съездда қилган Ҳисобот докладыни иштин ва марор билан тингларканман, беҳиштер унинг марказий Комитети июль (1978 йил) Пленумида қилган сўзлари хотирамга келди: «Маҳсулот сифатини ошириш, пахтанинг илгичка толали навида етиштириш бугун чоралар билан кўпайтириш энг муҳим вазифа ҳисобланади. Юқори сифатли пахта етиштириш — мамлакат барча пахтакорларининг асосий вазифасидир».

Ҳақиқатан ҳам, бизнинг области- миз табиати ипак пахта- етишти- ришга жуда мос. Ўзбекистон Ком- партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1975 йил февраль ойда «Республикада илгичка толали пахта етиштиришни кўпайтириш тўғрисида» қарор қабул қилди ва ипак пахтага янги, яна- да кенгроқ йўл очиб берди. Об- ластнинг Термиз, Жарқўрғон, Шеробод, Шўрчи ва Гагарин районлари ипак пах- та етиштириладиган асосий зоналарга айлантирилди. Воҳани мисоли кумуш камардан кесиб ўтган Сурхон дарёсини ҳар йили ёқасидаги миғабла гек- тар ерлар, Какайди, Қизилмозор, Хотин- работ, Оққочқайи, Бандихон, Тангмуш, Бешқўтон, Таскент массивлари ўзлашти- ришди. Бу ерларга сув етказиб келиш учун фақатгина 1975 йилда 14 миллион сўм, маблаг сарфланди. Шеробод ма- гистраль канали, Аму-Занг насос ста- нцияси, ўнлаб сув ишчиларини фойдала- нишга топширилди. Ипак пахтанинг пор- лок истиқбол йўли шу асосда очила бор- ди. Област нав синаш тажриба станция- си селекциячилари аса ипак пах- танинг толаси, нозин ва илгич, тели- шар, машинабон навларини яратишга киришдилар.

Бизда узоқ йиллар ипак пахтанинг «5004-И» нави экиб келинди. Бу нав дастлабки пайларда яхши ҳосил берди. Лекин вақт ўтганча, бу нави уруғи ноинкиладиган, ҳосили камийиб қолди, то- ла сифати пасая бошлади. Касалликлар тез юқалган бўлиб қолди. Вазият янги нав яратишни тақозо этарди.

Област селекциячилари бу соҳада кўп изланишлар. Нав синаш участкасида бир вақтинг ўзнда 16 хил ипак пахта устиди илмий-тадқиқот ишлари олиб бо- рилди. Бизни сон эмас, сифат қизиқти- рарди, албатта. Олимлар олдинта шундай талаб қўйилди: янги нав, энг аввало, машинабон бўсин, майни тола берсин, вилтин яқинига ҳам йўлатмайдиган бў- лсин. Шундай нав толали ҳам. Бу нав «С6037» нави эди. Бу нав ҳосилдорли- ги жиҳатидан ипак пахтанинг бошқа ян- ги навларидан устунлиги қилди, эрта пилиши, серхосли. Шу сабабли ҳам уни кенг майдонларда экиб мўл ҳосил олиб келишмоқда.

Бу ипак пахтанинг истиқболли навлари яратиш бўйича ҳамма муаммолар ҳал бўлди, деган гап эмас, албатта. КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Ком- партияси XX съезди пахтакорлар, селе- кционер олимлар олдинта янги вазифа- ларни қўйди. Чунки, съездда «Одамлар- нинг куч-гайратлари тупроқ унумдорли- гини ва ҳосилдорлигини ҳамма чоралар билан оқсатиришга, уруғчиликни ях- шилашга қаратилмоқ лозим. Янги, сер- махсуд пахта навларини яратиш, улар- ни даладага тезроқ чиқариш ишларини тақомиллаштириш керак», деб алоҳида таъкидланди.

Бу ўринда шунини ҳам айтиш керакики, ВАСХНИЛнинг Эрта Осие бўлими, Со- юзНИХИ, республика Фанлар акаде- миясининг илмий муассасалари ва улар- нинг олимлари пахта етиштириш агро- техникаси ва технологиясини тинмай та- қомиллаштириб бориш, далада ҳосил- дорлигини оширишда билинг қолдох ва совхозларимизда қанчалик ердан бериш- лари лозим.

Ўзбекистон Компартияси XX съезди- да таъкидланганидек, илгичка толали пахта тайёрлашни аниқ кўпайтириш, беш йиллик охирига бориб, давлатга топшириладиган ана шу пахта миқдори- ни 500 минг тоннага етказиш мўлжал- ланмоқда. Шунга мувофиқ, облаstdа ҳам ипак пахтанинг янги миқдори ва ҳосилдорлиги йил сайин охири боравера- ди. Партия XXVI съезди тарихий қарор- ларидан илҳомланган облаstd пахтакор- лари гоёт улкан истиқбол- уфқларини кўзлаб муҳайт қилдилар. КПСС XXVI съезди якуни ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳисобот докладыдан келиб чиқадиган ҳулосалар асосида облаstd партия таъкидловини вазифаларига қи- яриш таъкидланган партия-ҳўжалик ак- тивни йилгилашда олдин тузилган режа- ларни 1985 йилга бориб облаstdа 300 минг тонна ипак пахта етиштириш ҳа- қидаги мажбуриятини уч йилда, яъни қилганта мажбуриятни вазифаси белги- ланди. Бу йил ипак пахтанинг янги ҳосилдорлиги 230 минг, 1982 йилда 280 минг, 1983 йилда 300 минг тоннага ет- казилади.

А. КАРИМОВ,
Ўзбекистон КП Сурхондарё облаstd
комитетининг биринчи секретари

Хўш, облаstdимиз меҳнатнашлари қан- дай манбаларга асосланиб, бу қадар маъсулликни ваифани ўз зиммаларига олмоқдалар? Эндилдида облаstdнинг Тер- миз, Ангор, Гагарин, Ленин йўли, Жар- қўрғон районлари тўлиқ ипак пахта етиштиришга ўтган. Келгуси йилларда эса шимолӣ зона районларимиз 80 про- цент майдонда пахта қимматбаҳо пахта на- ва чигитдан эка бошлади. Деҳқон- ларимиз ипак пахта агротехникасини яхши билдилар. Шунинг учун ҳам КПСС XXVI съезди қарорларига жава- бан ипак пахта етиштириш резервлари- ни бутун чоралар билан ишга солиш, бу борада ҳамма яхши тажрибаларни ом- малаштиришга қарор қилдилар. Партия таъкидловлари эса қуйилган бўлаётган ҳар битта таъаббусни кенг қўллаб-қув- ватмоқдалар. Биз авангард қатлам — коммунистлар активлиги, таъаббускор- лиги ва иборат-намунасига таяниб шун- дай юксак мажбурият олмоқдамиз.

Ипак пахта етиштириш ҳажми охи- боравераркан, терим техникасига, унинг сифати ва самардорлигига ҳам талаб кўчаверарди, албатта. Ҳаёт ипак пахта усталарига ҳар томонлама муқаммат, қўлай ва серунон терим машиналар за- рурлигини тақозо қилмоқда. Деҳқонлар- миз муқаммал машина яратилишини ва унинг ипак пахта ҳосиллиги йилгир- бири олишда ишончли дастёр бўлиб қо- лшини жуда хоҳлайдилар.

▲ АВВАЛГИ РЕЖА — 1985 ЙИЛГА
БОРИБ ОБЛАstdДА 300 МИНГ ТОН-
НА ИПАК ПАХТА ЕТИШТИРИШ ҲА-
ҚИДАГИ МАЖБУРИЯТ 1983 ЙИЛДАЭ
АДО ЭТИЛДИ

▲ УН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК
ОХИРИГА БОРИБ, ИЛГичКА ТОЛА-
ЛИ ПАХТАНИНГ ЯНГИ ҲОСИЛИ
ЯНАДА ОШИРИЛДИ

▲ ПАХТАЧИЛИКДАГИ ИЛГОР
ТАЖРИБАЛАР — БЕБАҲО РЕЗЕРВИ-
МИДИР

▲ СУРХОН ВОҲАСИ, КЕЛАЖАК-
ДА ЯХЛИТ ИПАК ПАХТА ЕТИШТИ-
РИШГА ИХТИСОСЛАШАДИ

Ипак пахтани механизациялаштириш, аввало, ерин шудорлашдан бошланади. Бир неча йилдан бери ер куздаёқ тўла- тўксин шудорлаб қўйилаётди. Биз март ойида ерга уруғ ташладик. Чунки, ипак пахта уруғи ерга қанчалик эрта тушса, ҳосиллиги йилгир олиш мўдлати ҳам шун- ча эрта бошланади. Борди-ю, уруғ кеч екиладиган бўлса, терим мўдлати ҳам қў- шилиб кетарди, келгуси йил ҳосилни уруғ таъбирларини — ерин шудорлаш, яъни суви бериш, маҳаллий ўғит тўлаш каби юмшарини ҳам орта суриб юборади.

Бу пахтани машиналаштириш йўлидаги бир имкониятлар. Иккинчиси эса екишда прогрессив усуллардан, ялғорлар тажри- басидан кенг фойдаланишлар.

Ун биринчи беш йилликнинг биринчи йилда чигитни аниқ ўзлаб экиш усули- дан кенг фойдаланилди. Тўксинлашти- рилган чигитни аниқ ўзлаб экишдан, бир гектар майдонга бор-ўғи 25 килограмм уруғ сарфланди. Олдинги йилларда эса ҳар гектарга 100—150 килограммдан чигит экилган. Аниқ ўзлаб экиш—пах- тачиликка комплекс механизацияни қў- лаш, демакдир. Негаки, чигит бу усулда экиладиган янана қилишдек қўл меҳна- тидан воз кечилади, ўсимлик тез ривож- ланади, техника гўза қатор ораларда эркин ишлайди, чеганна механизмлар ерминда амалга оширилади, ҳосил ма- шиналарда йилгир олинади.

Облаstdа чигитни пуштага экиш усу- ли ҳам кенг жорий этилмоқда. Бу усул- нинг афзалликлари шундан иборатки, тупроқ экиладиган. Нета десагини, ер экиш олдидан оғир тракторлар билан борака қилинмайдиган. Ёмгир кўп ёққан- да қатқалоқ ҳосил бўлмайдиган ва пушта- ни сув босиб қолмайдиган. Намгарчилик кўп бўлганда ҳам чигит чиримайди. Қўроқ- қонилик бўлиб, ўсимлик чанқаб қолса, сугорини ҳам мумкин. Хуллас, ерга туш- ган чигит тўла унуб чиқади. Ердан нам яхши сакланган йиллари гўзани июль ойининг охиригача ва июлнинг бошлари- да сугорини мумкин. Уруғ, сув тежалла- ди, орғичка меҳнат ва ҳаракат бўлмай- ди. Ёнг муҳими, деҳқон соғлом гўза етиштирадиган. Соғлом гўза эса, шубҳасиз, серхосли бўлади, унинг ҳосили эрта пи- шиб етилади. Бу янги ҳосилни машина- да йилгир олиш имкониятини беради, ал- батта. Ўтган йили ипак пахта майдонла- рининг 80 процентидан чигит шў прогрес- сив йўл билан экиди.

Биз қилмоқ ҳўжалик маҳсулотларини кўпайтириш, техникадан, ердан, сувдан янада унумли фойдаланиш, илмий кучи- ни тежаллаш, баъзи ҳолларда бўладиган охириб экиш, орғичка ҳақ тўлаш каби тартибсизликларга барҳам бериш, деҳ- қонларнинг моддий ва маънавий манфа- атдорлигини ошириш мақсалида меҳнат- га қўл янгилашнинг прогрессив системаси-

ни қўллашмиз. Пахтачиллик бригадалари- нинг 50 проценти нарядсиз система бўйича ишламоқда. Икки йил ичида жа- ми бригадаларни шу системага ўтказиш тадбирларини қўраётмиз.

Ерини унумдорлигини оширишда ал- машлаб экиш катта аҳамиятга эга. Об- лаstd деярли юз процент алмашлаб экишга ўтказилди. Бунда ҳам нарядсиз системага амал қилинмоқда. Ун далали алмашлаб экиш участкаларининг тузи- лиши ерини қувватини ошириш, пахта ва оғуза етиштириш кўпайтириш, ўр- та экиш кадрларини мустаҳкамлаш, ор- тичка илмий кучини қўсқатириш, илгир зарур жойларда фойдаланиш, бола- лар боғча-ясилари, дала шўишларини марказлаштириш, техника хизмати, ма- шини, маданий хизматни яхшилаш, энг муҳими, йилгир-терим ишларини ипа- то- воликлар методи асосида таъкид қилиш имкониятини бериш.

Ипак пахта ҳосилдорлигини ошириш- да, айниқса, маҳаллий ўғитнинг фойдаси катта. «Социалистик Меҳнат Қўрамоғи» унумлига сазовор бўлган моҳир пахта- корлар — Қўмқўрғон районидидаги «Қи- зил Октябрь» колхозини бригада бо- шлиги Ҳасан Мухторов, Гагарин рай- онидидаги «Поғраниччи» совхозининг бригадари Эшқўла Бўрневалар ипак пахтадан мўл ҳосил олиш мумкин- лигини амалга оширишга қўшқатирил- лар. Гўзига ҳар илгир боришда ун маҳал- лий ўғит билан озиқлантирилди. Йил- охирида эса гектар бошида 50—60 цент- нердан қимматбаҳо хом ашё олинмоқда. Қўрғонлар ва Қўрғонларда бундай тадбирлар натижада янги пахта ҳосил- ланган облаstd бўйича 50—55 проценти машиналар ермидада йилгир олинмоқда.

Облаstdимиз деҳқонлари олдинта яна бир катта вазифа турибди. Бу — ипак пахта ҳосилдорлигини ошириш вазифа- сидир. Биз ҳўроқ 32,5 центнердан ҳосил оламиз. Облаstd ипак пахта ҳосилдор- лиги бўйича Иттифоқда, ҳатто жаҳонда биринчи ўринда туради. Лекин бу ҳо- силдорлиқни кўтартириш бошқа резерв- ларни йўл, деган гап эмас. Биз бу йил ипак пахта ҳосилдорлигини 35 центне- га, оқ пахта экишда 45 центнерга еткази- шимиз керак. Деҳқонларимиз бундай юксак маррани ҳар бир қарич ериш- тириш мумкин. Ерин шудорлашдан то- гири, ҳосилни йилгир-терим олгунга қадар барча ишлар сифати ва самардорли- ки кўзлаб бақарилиши лозим бўлади.

Қишлоқ ҳўжалигини йилгирдан қад- лар билан мустаҳкамлашга катта эъти- бор берилди. Кейинги бир неча йил ичида ипак пахта етиштирувчи ҳўжалик- лар, бўлимлар ва бригадаларга ўнлаб олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган мутахассислар юборилди.

Сурхон воҳаси келажакда яхлит ипак пахтага иختисослашади. Мана, шу ихти- сослантириш жараёни бир қатор мас- алаларни ҳал этишни тақозо қилмоқда. Биринчидан, янги технология қонийери — даладан завоқдага бўлган иш босқич- лари янада тақомиллаштирилиши керак. Ҳўроқ облаstdдан мавжуд пахта заво- дар ипак пахта уруғини талаблар да- ражасида, юқори сифатда тайёрлаш иш қонийерида эга эмас. Масалан, облаstd- нинг шимолӣ зонасида етиштирилган ипак пахтани аниқ узоқ масофада — Шеробод ёки Ленин йўли пахта тозалаш завоқдага ташиб келиш лозим. Ҳаёт пахта завоқларини зоналарга қараб ихтисос- лантиришни талаб қилмоқда. Бу бир- икки йилда бақариладиган иш эмас. Аммо, ипак пахтани қайта ишлашга мос корхо- налар қанча тез куришиб, ишга тушири- лса, шунча яхшидир.

Иккинчидан, ипак пахта ишлаб чиқариш ҳажмининг йил сайин қўйилб бори- шга таъбирлар пуңкларни тармоқлари қувватини ошириш, қўмқўрғон таъби- қида тақомиллаштирилиши талаб қилмоқда. Ипак пахта ўрта толали пахта қарағанди аниқ кеч пишиб етилади ва кеч қўзғача терим давом этади. Бу пайда эса ёғингарчилик бошланб қо- лди. Йилгир олинган ҳосил махсус ҳо- дарда қўриқтириб, ёлғи жойларда сақла- ниши керак. Бироқ, махсус типовой би- нолар йўқлиги сабабли, қимматбаҳо ҳо- сил ҳафталар, ойлаб очиб жойларда сақ- ланади ва сифатига жиддий пуғур эта- ди. Шу сабабдан ҳам тегишли таъки- доллар таъбирлар пуңкларни, ипак пах- та оморлари қўришда яқиндан ердан бе- ришлари лозим.

Учинчидан, ипак пахта ишхўйида но- ян ва сермеҳнат техникасини ўсимлик- дар. У ўрта толали пахтага қарағанди бир йил барибар кўп сув, манералар та- лал қилиди. Ишхўйида, қўмқўрғон таъби- қида тақомиллаштирилиши талаб қилмоқда. Ипак пахта ўрта толали пахта қарағанди аниқ кеч пишиб етилади ва кеч қўзғача терим давом этади. Бу пайда эса ёғингарчилик бошланб қо- лди. Йилгир олинган ҳосил махсус ҳо- дарда қўриқтириб, ёлғи жойларда сақла- ниши керак. Бироқ, махсус типовой би- нолар йўқлиги сабабли, қимматбаҳо ҳо- сил ҳафталар, ойлаб очиб жойларда сақ- ланади ва сифатига жиддий пуғур эта- ди. Шу сабабдан ҳам тегишли таъки- доллар таъбирлар пуңкларни, ипак пах- та оморлари қўришда яқиндан ердан бе- ришлари лозим.

Ипак пахтани сугорини сенатор бей- да ҳам давом эттирилади. Бироқ бу даврда ариқларда, сув оморларидида сув қанчалик, Гагарин, Ленин йўли, Шеробод районларининг ипак пахта етиштирувчи ҳўжаликларни август, сентябрь ойлариди- да етишмаслиги сабабли катта қийин- чиликларга дуч келатирилди. Биз сув таъкидсизлигига барҳам бериш учун янги келажакда ҳар бирга 450 миллион куб метрга яқин сув синадиган Тўпалан, Оқтепа сув оморларини қўриб тўғула- шимиз, 90 минг гектар ерини сув таъ- минотини яхшилашимиз, Бандихон, Та- бет, Музабоб массивларидан 70 минг гектар лиги ер очилишимиз лозим. 800 миллион куб метр сув синадиган Жаңу- би Сурхон сув оморини лойқа чуқма- лардан тозалаш, қўриқтириш талаб қи- лмоқда. Ун бир миллион куб метр сув синадиган йилгир охириб ҳавасига айлантиришимиз лозим.

Олдинкида шу синари яна бир қатор йилгир вазифалар турибди. КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини турмушга таъби- қида қиришган Ленин орденли Сур- хондарё облаstdи меҳнатнашлари бу ва- зифаларини шароф билан урдашладиган ва Ватанга ҳар қачондиган кўп пахта ҳақда бошқа ишхўйида махсус- лотлари етказиб бериш учун бутун куч- гайратларини аямайдилар.

Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Ком- тетининг кўчма Қизил бай- роғи билан муқофотланган совхоз соҳибдорлари тайрати- га тайрат қўйди. Улар боғ ва тоқорлар ҳосилдорлигини ошириш тадбирларини наҷалик билан амалга оширмоқдалар. Қиш ойлари- да ҳамма боғлар яқоб суви- га қонийрилди. Ҳар гектар ерга 9—10 тоннадан маҳал- лий ўғит жағамор қўйилди. Абдурауф Абдужаббаров бошчилиқ қилётган 6-бўлим ва шу бўлимдаги Ҳайдар Аҳмедов бошчиқ 4-бўрида соҳибдорлари боғларда ба- лончи ишларни намуна- лар бақаришда ўнрақ қўрсата- тирилди.

Н. ҚўЛБОВ.

ИНТИЗОМ, МАСЪУЛИЯТ, ТАШАББУС

Ўзбекистон Компартияси облаstd таъкидотларида бў- либ ўтган партия актив йилгишларида КПСС XXVI съезди якуни, съезд қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев до- кладидан келиб чиқадиган вазифалар мумоҳама қилинди. Облаstd партия комитетларининг биринчи секретарлари докладыда, йилгилашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка қа- дадлатлар иштирок этидилар ва сўзга чиқдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқларнинг нутқларида КПСС XXVI съезди жаҳон- шумул тарихий аҳамиятга эга бўлганлиги ва у партиянинг қарамоғида солимоғига ёриш саҳифа бўлиб кириши ақдидик билан таъкидланди. Айниқса, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съездда қилган Ҳи- собот докладыга юксак баҳо берилди.

Йилгилиш қатнашчилари беш йиллик учун комплекс планларини тузиш таъбирлари билан ўртоқлашдилар. Улар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини ҳар бир кишининг онига етказиш, меҳнатнашларини куч-гай- ратларини ўн биринчи беш йиллик вазифаларини амалга оширишга сафарбар этиш борасида ўз олдинлариди тур- ган вазифаларни белгилаб олдилар. Қадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тар- биёлашда ўртоқ Л. И. Бреж- невнинг қўрсатмаларига амал қилиш зарурлиги, топшири- лган иш учун уларнинг масъ- улиятини бутун чоралар билан ошириш, танқид ва ўз- ўзини танқидни ривожланти- риш тўғрисида фикрлашди. Партиявий ишлар сам- адорлигини ошириш, тар- тиб ва интизомни мустаҳкам- лаш, масъулиятни ошириш, кўпроқ ташаббус қўрсатиш тўғрисида қимматли муоҳа- залар билдирилди.

Съездолди социалистик мусобақаси, КПСС XXVI съезди ва унинг тарихий қарорлари муносабати билан юзга келган умумхалқ кўтари- нилиги республикамиза экономикаси тарқиқтига ижобий таъсир қўрсатмоқда. Съезд шарофига қабул қи- линган улкан мажбуриятлар- ни 6585 меҳнат коллекти- ни, жумладан, 915 санаот корхонаси, 1170 қурилиш ва 493 транспорт таъкидотлари, 1,5 миллиондан зиёд меҳнат илгирлари муваффақият- ли адо этидилар. Январь-февраль ойларида санаот маҳсулот- ишдаб чиқариш 1980 йил- нинг шу даврига нисбатан 7 процент ўсди. Пландан таш-

қари 67 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилин- ди.

Темир йўл, айниқса, авто- мобиль транспортда юз та- шини хизми сезиларли ўсди. Чакана товар айирбошлаш 9 процент, аҳолига маийиш хизмат қўрсатиш ҳажми 10 процент ошди.

Республика қурувчилари ва монтажчилари январь- февраль ойларида 1980 йил- нинг шу давридаги нисба- тан 4 процент кўп асосий фондларни ишга тушири- лар. Шу жумладан, уй-жой- лар 19 процент, мактабга- ча болалар муассасалари 67 процент кўп фойдаланишга топширилди. Барча пудрати министрликлар ва идоралар икки ойлик қурилиш-монтаж ишлари планларини ошириб адо этидилар.

Қишлоқ меҳнатнашлари баҳорги дала ишларига ях- ши ҳозирланмоқдалар. Ири- гация ва сугорини тармоқла- ри тозалани, катта майдон- ларда нам тўплаш ишлари бақарилиди. Техника ремонт- и утган йилгидан тезроқ амал- га оширилди. Республика партия таъкидотларини чор- қилини интенсив ривожлан- тириш борасида қўраётган тадбирлари сезиларли нати- жалар бермоқда.

Актив йилгишларида қўй- лаб меҳнат илгирлари, иш- лаб чиқариш новаторлари,

меҳнат коллективларининг 1981 йил таъкидотларини ва беш йиллик планларини оши- риш бақариш ҳақидаги ва- танпарварлик ташаббуслари маъқулланди. Масалан, Қаш- қадарь облаstdа Қарши ти- кувчилик фабрикасининг ти- кувчиси Р. Иванушкина, 140- автокорхона ҳайдовчилар бригадари С. Қаҳбариев, 13- трест пардохчилар бригадари Л. Раҳимова ва авиакорхона экипаж командири А. Ми- халевнинг бир беш йилгиди- етти, ўн йиллик топшириқ- ларини бақариш ҳақидаги та- шаббуслари қўллаб-қувват- ланди.

Партия актив йилгилиш- да В. И. Ленин туғилган кун- нинг 111 йилгига шарофига ўтказиладиган коммунистик шанбаликка яхши таралдуд қўрилатгани таъкидланди. Шанбалик давомида ҳар бир меҳнат коллектида, райо- нда ва облаstdа ўтган йилги натижалардан ўзиб кетиш, шу кунги меҳнат активлиги, таъаббускорлигини, меҳнатга юксак коммунистик муноса- батлар йил давомида янада яхши олтириш ва шу тариқа 1981 йил план ва мажбу- риятларининг мўддатдан ит- гари бақарилишига эришиш вазифаси қўйилди.

Партия актив йилгишлари қатнашчилари КПСС Мар- казий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Со- вет Президиуми Раиси, ўр- тоқ Л. И. Брежневга таъбир қатнари йўллади ва Со- вет Ўзбекистонининг комму- нистлари, барча меҳнатнаш- лари партиянинг улғувор ре- жаларини тезроқ амалга оши- риш учун бутун куч-гайрат- ларини ишга солидилар, деб КПСС Марказий Комитети, унинг Сийёси бюроси ва шах- сан ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтирдилар.

ПЛАНЕТАМИЗДА ЯДРО УРУШИ ХАВФИ ТЎХТАТИЛСИН

ВАШИНГТОН, 26 март. (ТАСС). Америка пойтахти яқиндаги Эйрли деган жойда «Врачлар ядро урушининг олдинта олиш учун» мавзудаги халқаро конференция ўз иштини тамомлади. Якунловчи мажлисда қилганин иш якунлари чиқарилиди ва келгусидаги вазифалар белгилаб олинди.

Учрашув, деди ТАСС мух- бири билан суҳбатда конфе- ренция ҳамраиси ва совет делегациясининг бошлиғи академик Е. И. Чазов, ку- тилмадан ҳам кўра кўра му- ваффақиятга эришди. Дунё- нинг 11 мамлакатидан кел- ган врачлар ядро уруши на- тижасида юз бериши мумкин бўлган ҳар қандай ҳалокат оқибатларини мумоҳама қил- дилар. Врачларнинг фикри- ча, бундай урушини чиқариш инсоният учун даҳшатли оқи- батларни олиб келган бўлур эди.

Конференция СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга ва АҚШ президенти Р. Рей- ганга, ядро қурилишга эга бўлган бошқа давлатларнинг раъбарларига, Вирлашган Миллатлар Ташкилотига му- рокаатнома қабул қилди ҳамда жаҳондаги давлат ва сийёси арбобларнинг эъти- борини ядро қурилиш запасла- рини қисқартириш ва уни батамом таъкидлаш тўғрисида музокаралар олиб бориш за- рур эканлигига жалб этди, деди совет делегати. Конфе- ренция иштирокчилари АҚШ конгресси аъзолари билан учрашувлар ўтказди- лар. Ана шу учрашувларда воқеда врачлар маъмур са- малалар юзасидан ўз фикр- ларини илхор этидилар.

Конференция қатнашчилари бўлган меҳнат махсусла- рлар, деб таъкидлади совет делегациясининг бошлиғи, кенг қўламдаги ҳаракатни таъкид этиш зарур деган ху- лосага келдилар. Дунёдаги барча мамлакатларнинг врачлар арбобларини бутунлай қишлоққа чиқариш, ана шу доираларнинг бундай даъво- лари гоёт хатарлидир.

Конференция қатнашчилари бўлган меҳнат махсусла- рлар, деб таъкидлади совет делегациясининг бошлиғи, кенг қўламдаги ҳаракатни таъкид этиш зарур деган ху- лосага келдилар. Дунёдаги барча мамлакатларнинг врачлар арбобларини бутунлай қишлоққа чиқариш, ана шу доираларнинг бундай даъво- лари гоёт хатарлидир.

Вашингтонда Америка жамоатчилигининг АҚШ маъмуриятининг Сальва- дор ички ишларига ара- лашувига қарши омма- вий намойиш бўлиб ўт- ди. Суратда: намойиш қатнашчилари. Улар «Сальвадордан қўлингизни торт» деган шioriни қў- тариб олишган.

Л. Пахомова фотоси. (ТАСС).

Уруш ҳаракатлари кучайди

БАЙРУТ, 26 март. (ТАСС). Кейинги кунлар- да Ироқ билан Эрон ўртаси- даги уруш ҳаракатлари куч- айиб кетди. Ироқ бош ҳар- би қўмондонлигининг хаба- р қилишича, Ироқ қўшинлари ўтган кунлар мобайнида Ги- лон-гарб, Шўш, Мехрон, Дизуф, Сувангард, Аҳвон ва Ободон районларида душ- манга зарбалар бериб, бун- да Эроннинг 130 дан кўпроқ солдатини, олтинта танки ва бошқа ҳарбий техникасини йўқ қилган.

Техрондан олдинга хаба- рга кўра, Эрон қў- шинлари Марван рай- онидида кеча чегарага етиб келиб, муҳим стратегик те- паликларни ишғол қилиб олдилар, Ироқнинг Хера

Агар инсоният ядро уру- ши алағасида ўз-ўзини ҳа- лок қилишни истамаса, де- ди доктор Лаун, ер юзидан ҳар бир киши ядро урушига қарши кураш — ўзининг муқаддас иши эканлигини англаб етса, у ўз қариндош-

